Gemeenteraad
Voorstel

Dienstverlening

---

financieel jaarverslag 2021, ontwerpbegroting en -wijziging 2022, ontwerpbegroting 2023 RUD - Besluitvorming College/ter bespreking Raad

Auteur
Martin Groen

Beknopte samenvatting
Het algemeen bestuur van de RUD heeft het financieel jaarverslag 2021 vastgesteld. Het dagelijks bestuur heeft de ontwerp-begrotings(-wijziging) 2022 en de ontwerp-begroting 2023, vastgesteld en bieden deze aan de Drentse gemeenteraden (en Provinciale Staten) aan op grond van art. 34 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
De begroting 2022, welke in oktober 2021 (na de najaarsrapportage 2021) was vastgesteld, ligt ook voor.
De raad kan een zienswijze op de beide ontwerpen indienen. Er worden in één brief twee concept-zienswijzen voorgesteld.

Besluit

Besluitpunt 1
De Raad neemt kennis van het jaarverslag 2021 van de RUD Drenthe.
Besluitpunt 2
De Raad neemt kennis van de begroting 2022 en de ontwerp-begrotingswijziging 2022 van de RUD Drenthe en verstuurt de bijgaande zienswijze aan het Algemeen Bestuur.
Besluitpunt 3
De Raad neemt kennis van de ontwerp-begroting 2023 van de RUD Drenthe en verstuurt de bijgaande zienswijze aan het Algemeen Bestuur.

Motivering

Aanleiding en context

Jaarverslag 2021
De Westerveldse opdracht, is meer dan volledig uitgevoerd (104 % van het jaarprogramma). Dat is opvallend, gezien het ziekteverzuim en het personeelstekort bij de dienst. De voornaamste oorzaak ligt in enkele grote handhavingszaken.
De samenwerking wordt van beide kanten positief ervaren. De RUD heeft (veel) meer deskundigheid en ervaring te bieden dan Westerveld als gemeente alleen zou kunnen creëren.
Vorig jaar is de verrekensystematiek van de RUD gewijzigd. Dit is behandeld in de PAW van 29 juni 2021. Er is gekozen voor een afrekening op basis van geleverde uren per deelnemer.
De kosten van niet-verrekenbare uren worden over de deelnemers verdeeld. Niet-verrekenbare uren ontstaan wanneer een deel van de opdracht van de RUD niet is uitgevoerd en hier dus geen facturen voor kunnen worden verstuurd, maar er wel loon- en huisvestingskosten zijn gemaakt. Dat betekent

dat aan het eind van een jaar met onderproductie (bijvoorbeeld door personeelstekort), de deelnemers een rekening krijgen omdat de onderproductie meestal niet gepaard gaat met evenredig lagere kosten. Deze tegenvallers wordt over de deelnemers verdeeld.

Conclusie

Naast de reguliere werkzaamheden zijn aldus een aantal niet-voorziene bijzondere opdrachten uitgevoerd. Deze veroorzaken een tegenvaller van € 20.866,-. Tegelijkertijd had de RUD als geheel een onderproductie, waardoor Westerveld een rekening krijgt van € 38.785,-. Met nog enkele niet-voorziene posten (zie aanbiedingsbrief jaarrekening) komt de totale bijbetaling op € 68.622,07. Deze is in het financieel jaarverslag 2021 van Westerveld verwerkt.

Begroting 2022

In juni 2021 is de PAW geïnformeerd over het totstandkomingsproces van de begroting 2022. Er is toen aangekondigd dat er met een toename van kosten rekening gehouden moest worden. In oktober 2021 is de begroting 2022 door het Algemeen Bestuur van de RUD vastgesteld. Door een korte zienswijzenperiode in combinatie met de zomervakantie, was een aantal gemeenteraden, waaronder Westerveld, niet in de gelegenheid om een zienswijze in te dienen op de in juli 2021 door het bestuur gepresenteerde ontwerp-begroting 2022. De gemeenteraden die daarin wel slaagden vroegen om een sobere en realistische begroting, met een termijnvisie. De initiële RUD-begroting 2022 is meegenomen in de begroting (Westerveld) 2022 welke is vastgesteld op 9 november 2021.
De Westerveldse bijdrage komt op grond van deze aanvankelijke begroting uit op € 594.969,-. Dit bedrag is in de gemeentelijke programmabegroting 2022 opgenomen. Dat is nog exclusief een reservering voor BOA-inzet en advies luchtkwaliteit. Die posten staan wel in de begroting van de RUD zelf, maar worden achteraf aan de deelnemers gefactureerd. Voor deze inzet moet op grond van ervaringen uit het verleden met een bedrag van € 15.920 rekening gehouden worden.

Ontwerp-begrotingswijziging 2022

Deze begrotingswijziging, door het dagelijks bestuur van de RUD vastgesteld op 22 maart 2022, is tamelijk ingrijpend. Dat is een gevolg van:
-gevraagd extra werk door de deelnemers;
-de herijking van de "Drentse Maat", de kentallen waarmee wordt gerekend in het jaarprogramma.
Naar aanleiding van herhaalde onderproductie en de Drentse evaluatie van de RUD, zijn de kentallen die sinds de start van de RUD werden gehanteerd, herijkt in samenwerking met een externe onderzoeker (Twijnstra Gudde). Zoals verwacht, waren de uren per product waarmee werd gewerkt in de programma's, gemiddeld te krap. Daarop is door het Algemeen Bestuur besloten om herijkte kentallen op te nemen in het jaarprogramma 2022 (vastgesteld 20 december 2021), teneinde tot een realistisch programma te komen. Daardoor groeide het jaarprogramma financieel en qua capaciteit flink uit zijn jas. Er moesten keuzes worden gemaakt. Er is door de gemeenten gekozen om de wijziging in beginsel budgetneutraal te verwerken, dus met een verlaagde productie. Wel is voorgesteld om extra energietoezicht en asbesttoezicht in te zetten omwille van de energietransitie en de veiligheid. Het aantal reguliere toezichturen werd verminderd. Het is de bedoeling om dit op termijn terug te brengen op de oorspronkelijke productie. Daarvoor is dan meer formatie en dus middelen nodig, die de gemeenten in beginsel zullen moeten leveren. De raad wordt gevraagd hier zijn visie over te geven.
De ontwerp-begrotingswijziging verwerkt verder:
-het stellen van het ziekteverzuim van op 7% in plaats van 6%. Het ziekteverzuim is al jaren hoog. Dit ligt niet aan de organisatie of het werk maar aan individuele factoren. De RUD doet zijn uiterste best om dit terug te brengen waar mogelijk.
-het uitstel van de invoering van de Omgevingswet (bodemtaken gaan niet in 2022 maar in 2023 van de provincie naar de gemeente)
-het uitstellen van het aanbesteden van een nieuw zaaksysteem (dit is dus een besparing op korte termijn)

-het versterken van de control-functie en de samenhang in de uitvoering, bij gelijkblijvende overheadkosten (dus kostenneutraal).
-Het versterken van de staf (nadat deze in de afgelopen jaren was ingekrompen) teneinde de uitdagingen in werving en selectie, planning en control en automatisering aan te kunnen.
Voor Westerveld komt de begrotingswijziging neer op een forse verhoging van de bijdrage, van € 594.969,- naar 653.857,-. Deze verhoging van € 58.888,- is verwerkt in de voorjaarsrapportage 2022.
Hier bovenop begroot de RUD in verband met enkele gecompliceerde/tijdrovende situaties, meerwerk ter bedrage van € 14.962,- . De situaties waarom het gaat betreft o.a. geluidsadvisering. Het wordt daarom voorgesteld dit bedrag inderdaad te reserveren. Dit is niet opgenomen in de voorjaarsrapportage en zal in de eerstvolgende rapportage worden verwerkt.
Voor BOA/luchtadvies komt hier nog de genoemde 15.920 bij. Ook dit is niet opgenomen in de voorjaarsrapportage.

Ontwerp-begroting 2023
Als gevolg van indexering (2,4%), de herijking van de kentallen/het gekozen groeimodel, de invoering van de Omgevingswet en incidentele posten zullen de kosten wederom toenemen, tot € 761.469,-.
Omgevingswet
Het wordt verwacht dat Westerveld voor € 20.000,- bodemadviserings-taken van de provincie Drenthe zal overnemen. De taken blijven bij de RUD maar formeel wordt de gemeente bevoegd gezag. Dit bedrag zal (deels) gecompenseerd worden door overheveling van budgetten. Op dit moment is hier nog geen volledige duidelijkheid over.
Daarnaast zet de RUD voor de invoering van de Omgevingswet juridische en milieu-planologische uren in om te adviseren in de milieucomponent bij de totstandkoming van omgevingsplannen.

Beoogd resultaat
Met deze begrotingswijziging kan de RUD stabiel functioneren en een minimale taakinvulling garanderen.

Argumentatie
Bij de begrotingswijziging komen kosten aan de orde die eerder niet goed waren in te schatten. Het gaat om het verwerken van de toegenomen vraag van de deelnemers en een accent op asbest- en energietoezicht. Asbest heeft als veiligheidsonderwerp een hoge prioriteit en energietoezicht staat voor het faciliteren van de energietransitie door bedrijven minder energie te laten verbruiken.

Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord werken
Met deze begrotingswijziging is ingezet op maximale milieu- en duurzaamheidsopbrengst voor zo weinig mogelijk geld.

Effect op het Minimabeleid
nvt

Kanttekening en risico's
In november 2021 bleek uit een onderzoek van Investico dat in Drenthe het gemiddelde aantal milieucontroles erg laag is. Dat heeft te maken met het feit dat in Drenthe minder zware industrie is dan in andere provincies, maar ook met een lage controlefrequentie. In Westerveld werden in 2021, 36 milieucontroles uitgevoerd.
In 2021 is een start gemaakt met de evaluatie van de RUD. Belangrijke zaken zijn de "Drentse Maat", de standaard voor de kwaliteit en intensiteit van het werk van de RUD en de wijze waarop de eigenaren de RUD sturen en verantwoordelijkheid nemen.
De RUD kampt al jaren met een hoog ziekteverzuim dat niet gerelateerd is aan arbeidsomstandigheden. Een tweede probleem is personeelskrapte. Professionals zijn heel moeilijk te krijgen. De RUD leidt samen met de Groningse omgevingsdienst nu zelf een aantal mensen op.

Aanpak/uitvoering en communicatie
De raad kan instemmen met de door het college voorgestelde zienswijze of deze aanpassen. Daarna zal de zienswijze aan het bestuur van de RUD worden gestuurd.

Integrale advisering
Intern

Duiding integrale advisering
Financiën/control

Kosten, baten, dekking
De Jaarafrekening 2021 van € 68.622 is opgenomen in de jaarrekening 2021.
De begrotingswijziging 2022 van € 58.888 wordt verwerkt in de voorjaarsrapportage 2022.
Het maatwerk 2022 van € 14.962 wordt verwerkt in de eerstvolgende rapportage 2022.
De begrotingswijziging 2023 zal opgenomen worden in de programmabegroting 2023-2026.

Bijlagen

1. begroting_2022 AB goedgekeurd 11oktober2021.pdf
2. Aanbiedingsbrief Ontwerpbegrotingen RUD Drenthe.pdf
3. Drentse_oplegger_GR_Ontwerpbegroting_2023_RUD_Drenthe.pdf
4. Drentse_oplegger_GR_ontwerpbegrotingswijziging_2022_RUD_Drenthe griffie.pdf
5. zienswijzen raad.docx